

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೧

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳು

ಹಿನ್ನೆಲೆ : ಆಹಾರ ವೈದ್ಯಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿಕೊಂಡ ಆದಿಮಾನವನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಚಿಂತನೆಯೂ ಅಪ್ಪೇ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ ‘ಬಸವ ಮಾದೇಶ್ವರ ನಂಜುಂಡೇಶ್ವರ ಪ್ರಸನ್ನ ಹೋಯ್ಯು ಹೋಯ್ಯು ಅರೆತಲೆನೋವು ನಾಲ್ಕರ ಜ್ಞರ’ ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದ್ದ ಸ್ಥಳೀಯ ವೈದ್ಯರು ಶಾಸನಕಲ್ಲಿಗೆ ಪೂಜಿ ಮಾಡಿಸಿ ರೋಗ ಪರಿಹಾರದ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ನಂಜನಗೂಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯುವ್ಯೇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಕಳಲಿ ದಳವಾಯಿ ವೀರರಾಜಯ್ಯನು ‘ಸಕಲ ವೈದ್ಯ ಸಾರಾಣವ’ ಗ್ರಂಥ ನಿರೂಪಿಸಿದೆ. ನಂಜನಗೂಡು ಬಿ.ವಿ.ಪಂಡಿತರೆಡು ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯ ಸಾಧನೆ. ಇವರು ಆಯುವ್ಯೇದದ ಪಂಡಿತರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಯುವ್ಯೇದದ ಜೀವಧಿ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕ ‘ಸದ್ಯಾಧ್ಯ ಶಾಲೆ’ಯನ್ನೂ ಸಾಫಿಸಿದವರು. ಈ ಘಟಕವು ನಾರುಬೇರು ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದುಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಜೀವಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿದೆ. ಜೊಣ, ಭಸ್ತು, ಮಾತ್ರೆ, ಲೇಹ್ಯ, ಆರಿಷ್ಟ, ಟಾನಿಕ್, ಮುಲಾಮು, ಗುಲ್ಬನ್, ಪರಬತ್ತು, ತೈಲ, ಸುಗಂಧ ದೃವ್ಯ, ಕೇಶವಧರಕಗಳೇ ಅಲ್ಲದೇ, ‘ನಂಜನಗೂಡು ಹಲ್ಲಪುಡಿ’ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿದ ದಂತಧಾವನ ಜೊಣಗಳು ಈ ಸದ್ಯಾಧ್ಯ ಶಾಲೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಯಾರಿಕೆಗಳು.

ಜನನ-ಮರಣ : ಜನನ-ಮರಣಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನೋಂದಣಿಸುವ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟೆಲರು, ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ದಾವಿಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮಾಸಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಲೂಕು ಕಚೇರಿಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ದಾವಿಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೆ. ಇಂದು ಗ್ರಾಮಲಕ್ಷಿಗರು ಗ್ರಾಮದ ಜನನ-ಮರಣ ದಾವಿಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ, ಪುರಸಭೆಗಳು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನನ-ಮರಣ ದಾವಿಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಜನನ-ಮರಣ ಅಂತಿಂಶಗಳು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಣಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೧೨ ಜನನ

ಹಾಗೂ ಇಂದ ಮರಣಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಟೈಪ್ ಮರಣಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದವು.

ಪ್ರಮುಖ ರೋಗಗಳು : ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಾದ ಕಾಮ, ಅತಿವೈಷ್ಮಿ, ಅಶುದ್ಧ ಆಹಾರ, ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನ ಸೇವನೆ ಮುಂತಾದವು ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ರೋಗಗಳ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು, ಕಾಲರಾ, ಪ್ಲೇಗಿನಂತಹ ರೋಗಗಳು ಮರಣಾಂತರವಾಗಿದ್ದವು. ಇವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಮರ ಸಾರುವ ಮೂಲಕ ಯಶ ಗಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಗೂ ಪುರಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಕಾಲರಾ ನಿರೋಧಕ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾನಿಧಿಯಿಂದಲೂ, ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂಜಿನಿಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿರುವುದೂ ಒಂದುಗೂಡಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾದಿಕಾರಿಗಳಾದರು. ತಾಲೂಕಾನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ರೋಗಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ಲೇಗು : ಇಲೆಲರಲ್ಲಿ ಹೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ರೋಗದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ತಾಲೂಕಾನಲ್ಲಿ ಗತಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತೀವರ್ಷ ಮುಳ್ಳಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಡಿಟೆ ಮತ್ತು ಮೆಲಾಧಿಯಾನ್ ಶ್ರೀಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತಹ ಗ್ರಾಮದವರನ್ನು ಉರಾಚಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಇಂಜಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತೀ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಡಿಡಿಟೆ ಸಿಂಪಡಿತೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪ್ಲೇಗು ನಿರೋಧಕ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಇಂಜಿನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಬೀತಿ ದೂರವಾಯಿತು.

ಮಲೇರಿಯಾ : ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅನಾಫೋಲಿಸ್ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಸೋಳ್ಳಿಯು ರೋಗವಾಹಕವಾಗಿದ್ದು, ಡಿಡಿಟೆ, ಮೆಲಾಧಿಯಾನ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪೈರಿಧ್ಯಮಾ ಹಾಗೂ ಚಲುವ ಪ್ರಡಿಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೋಗಪೀಡಿತರಿಗೆ ಲಿವಕ್ಸ್ ಕ್ಲಿನ್‌ನ್ನು ನೀಡಿ ರೋಗ ಉಪಶಮನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗ ನಿರೂಪಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಡಿಟೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಹಮ್ಮೆಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧ

ರಕ್ತಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೨೦೦೮-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೨ ಹೊಸರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀಡಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಲರಾ : ಬಹುಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಇದು ಉಟ್ಟಿಲಿರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡುದ್ದಕ್ಕೆ ದಾವಿಲೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇಳಿಮುವಿವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಾಲರಾ ನಿರೋಧಕ ಚುಳ್ಳಮೆದ್ದು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕುಪ್ಪರೋಗ : ಹಿಂದೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ರೋಗವಾಗಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಪ್ಪರೋಗ ನಿರ್ಮಾರ್ಥಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಪ್ಪರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗು ನಿರ್ಮಾರ್ಥಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುಪ್ಪರೋಗಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ೫ ರೋಗಿಗಳು ರೋಗಮುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೦.೦೬ರಷ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಸೋಂಕು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ೨೦೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಇಬ್ಬರು ಹೊಸ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗಿದ್ದು, ನಾಲ್ಕುರು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಓವರ್ ರೋಗಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕ್ಷಯರೋಗ : ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ರೋಗವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇಂಡಿಯಾರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಸಿ.ಜಿ. ಚುಳ್ಳಮೆದ್ದು ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವಂತಮೂ ತಪಾಸಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ-ಐರ್ಲೆರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲೂಕು ಸೇರಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಕ್ಷಯರೋಗಿಗಳಿಗೆಂದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದ ಕ್ಷಯರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ (ಇಂಡಿ)ವನ್ನು ಇಂಡಿರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ಷಯರೋಗ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಮೇಲ್ಮೈಚೆರ್ಚೆಗೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು. ತಾಲೂಕಿನ ಕ್ಷಯರೋಗಿಗಳು ಒಳರೋಗಿಗಳಾಗಿ ಶುಶ್ರಾವೆ ಪಡೆಯಲು ಮೈಸೂರಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಷಯರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಹೊಸರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೩ ಜನರಿಗೆ ಗುಣಹೋಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಧಕ್ಷಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (೨೦೦೫-೦೯)ದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ನೇತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಘಳಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೫೫, ಉಚಿತ ಕನ್ಸುದೆಕ ಪಡೆದವರು ೬೮ ಒಬ್ಬ ೨೦೨೨ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ನೇತ್ರ ಪರಿಳ್ಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೦೮-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಂಜಿ ಕ್ಷಯರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗಿದ್ದು, ೧೨೧ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ನಾಲ್ಕುರು ರೋಗಿಗಳು ಮೃತರಾಗಿದ್ದರು.

ಸಿಡುಬು : ಬಹು ಹಿಂದೆ ಸಿಡುಬು ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವಾಗಿದ್ದು, ನಿವಾರಣೆಗೆ ಚುಚ್ಚುಮಾಡುವುದು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಿಡುಬಿಗೆ ಚುಚ್ಚುಮಾಡ್ದು ನೀಡುವ ಪಥ್ಯತಿಯನ್ನು ಉಪಂಥರಪ್ಪು ಹಿಂದೆಯೇ ಜರ್ಮನಿಯ ಪಾದ್ರಿ ಅಬ್ಜೆದುಬೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಅಂಶ ಉಲ್ಲೇಖಾವರ್ಣವೇ ಸರಿ. ಐಎಫ್-ಐಎ-ಐಎ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದ ಈ ರೋಗದ ಬಿಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೬೦ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಉಪಂಥರಲ್ಲಿ ರಾಪ್ಪುವ್ಯಾಪಿ ಅರಂಭಿಸಲಾದ ಸಿಡುಬು ನಿಮೂರಿಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ದೇವಿ ಹಾಕುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೂಮ್ಮೆ ಮರುದೇವಿ ಹಾಕುವ ತೀವ್ರ ಲಸಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಐಎ-ಐಎ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇದು ಐಎಲರ ನಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಮೂರಿಲಗೊಂಡಿದೆ.

ಕ್ಷೆ ರೋಗಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರಿಕರಣ, ನಗರೀಕರಣ, ವಲಸೆ ಮುಂತಾದವು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದು, ನೂತನ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಎಡ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅಬ್ರುದ, ಹೃದಯರೋಗ, ಉಸಿರಾಟ ಶೊಂದರೆ, ಅಂಧತ್ವ, ಪೂರ್ವಾಲಿಯೋ, ಮೆದುಳು ಜ್ಞರ, ಡೆಂಗೀಜ್ಞರ, ಏಡ್ಸ್, ಚಿಕೊನ್‌ಗುನ್ನಾ, ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳು ಇಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಡೆಂಗೀಜ್ಞರ : ಈಡ್ಸೋ ಈಜಪ್ಪೆ ಎಂಬ ಜಾತಿಯ ಸೋಳ್ಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ಡೆಂಗೀ ಎಂಬ ವೈರಸನಿಂದ ಬರುವ ಇದು ಮತ್ತೊಂದು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉ.ಸಾಮಾನ್ಯ ಡೆಂಗೀ, ಲಿ. ಡೆಂಗೀ ರಕ್ತಸ್ವಾವ ಜ್ಞರ ಹಾಗೂ ಬಿ. ಡೆಂಗೀ ಶಾಕ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿದ್ದು, ವಿಪರೀತ ಜ್ಞರ, ತಲೆನೋವು, ಕೀಲು ಮಾಂಸವಿಂಡ ನೋವು ಹಾಗೂ ರಕ್ತಸ್ವಾವ ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತೀವ್ರ ರಕ್ತ ಒತ್ತಡ ಹುಸಿತದಿಂದಾಗಿ ಡೆಂಗೀ ರಕ್ತಸ್ವಾವ ಜ್ಞರವು, ರೋಗಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಪರಿಣಿಸಬಹುದು.

ಮೆದುಳು ಜ್ಞರ : ಪ್ರಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಂದಿಗಳಲ್ಲಿ) ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ವೈರಾಣಿಗಳು ಈ ರೋಗವನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ. ಇದರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಜನರ ವಾಸಸ್ಥಳದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪಡಣೆ, ಶಂಕಿತ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಂತಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಏಡ್ಸ್ : ಎಚ್.ಎ.ವಿ. ಎಂಬ ವೈರಾಣಿವಿನ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಏಡ್ಸ್ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಶಕ್ತಿಗುಂದುವಿಕೆಯ ಅರ್ಚಿತ ಲಕ್ಷಣ ಕೂಟವೆನ್ನಲೂಬಹುದು. ರೋಗಪೀಡಿತ ವೈಕೀಯ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಪರೀಕ್ಷೆ ವಿಧಾನದಿಂದ ಎಚ್.ಎ.ವಿ. ಸೋಂಕನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿರಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಜಾಗ್ರತ್ತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮುಂದಾಯಿತು. ಏಡ್ಸ್ ರೋಗಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಲೈಂಗಿಕ-ಸಂಪರ್ಕ, ರಕ್ತದಾನ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ಒಬ್ಬಿಂದೊಬ್ಬಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಏತನ್ನದ್ದೆ ಏಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ನೀಡಿ ಆಶ್ರಫ್ಯಾರ್ಮ್ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕನೊಗುನ್ನಾ : ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ (೨೦೦೯) ಜನರನ್ನು ಅಳಿಹೆಚ್ಚು ಕಾಡಿದ ಈ ರೋಗವೂ ಕೊಡ ಆಲಾಪ್ಯೇರಸ್‌ನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದು. ಡಂಗಿ ಜ್ಞರವನ್ನು ಹರಡುವ ಹೆಣ್ಣು ಎಡಿಸ್ ಎಜಿಪ್ಟಿ ಸೋಳ್ಜಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಜ್ಞರವೂ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸೋಳ್ಜಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಗಲಲ್ಲೇ ಕೆಪ್ಪತ್ತಿದ್ದು, ಜ್ಞರ, ಕೆಲುನೋವು, ಕೆರುತೆನೋವು, ಅಶ್ಕತೆ, ಹಸಿವಾಗಿದರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೃಮೇಲೆಗಂದೆ ವಿಳುವುದು ಈ ರೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೋಳ್ಜಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವುದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಮರಿಯಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಪ್ಲಾಸಿಕ್ ಡಬ್ಬ, ಖಾಲಿಡಬ್ಬ, ಹಳೆಟ್ರೀ, ಮಣಿನೆ ಹೂಕುಂಡ, ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿ ತೆಂಗಿನ ಬೆಪ್ಪು, ಮುಂತಾದೆಗಳು ಇವುಗಳ ಆಶ್ರಯತಾಣಗಳು. ಈ ಸೋಳ್ಜಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕ್ಕಳಿಯಬಲ್ಲವಾಗಿದ್ದು, ದೀಪಾವಳಿಯ ನಂತರವೂ ಮರಿಯಾಗಬಲ್ಲವು. ಆ ಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸ್ವಾಷ್ಟ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಯ್ದಬ್ಬಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ವತ್ತೆಗಳು : ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ ಹುರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ವತ್ತೆಯ ಸಾಫ್ಟೆನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಹೆಚ್ಚೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ (೨೦೦೯) ೧೦೦ ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಒಂದು ತಾಲೂಕು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ವತ್ತೆ, ಒಟ್ಟು ೨೧೪ ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಒಂದು ಹರಿಗೆ ಆಸ್ವತ್ತೆಗಳು (ಉಂಟಿ ಹಾಸಿಗೆ), ಒಂಬತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಆಸ್ವತ್ತೆಗಳು ಹಾಗೂ ೧೮ ಕರಿಯ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯರ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸದರಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು : ೧) ಬಿಳಂಗಲಿ, ೨) ದಾಸನೂರು, ೩) ಚಂದ್ರವಾಡಿ, ೪) ದೇವನೂರು, ೫) ಕವಲಂದೆ ಇ) ಹಲ್ಲರೆ, ೬) ಹೆಡತಲೆ, ೭) ಮಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ೮) ಕಸುವಿನಹಳ್ಳಿ, ೯) ಹುರಾ, ೧೦) ಹದಿನಾರು, ೧೧) ಹೊಸಕೋಟಿ, ೧೨) ಕಳಲೆ, ೧೩) ಮುಡುವಿನಹಳ್ಳಿ, ೧೪) ಶಾಡ್ಲಾಪುರ, ೧೫) ಸುತ್ತೂರು ೧೬) ತಾಯೂರು, ಮತ್ತು ೧೭) ತಗಡೂರು.

ಅಯುವ್ಯೇದ ಆಸ್ತ್ರೀಗಳು : ೧) ಹೆಮ್ಮೆರಗಾಲ, ೨) ನಗರ್ರೆ ೩) ಕಾರ್ಯ, ೪) ಬಿಳಿಗರೆ, ೫) ಯಾಲಳ್ಳಿ, ೬) ಗೊಢನಪುರ, ೭) ಕೆಂಪಿಸಿಧ್ವನಹುಂಡಿ, ೮) ಕಿರುಗುಂದ ಮತ್ತು ೯) ನಂಜನಗೂಡು.

ಹರಿಗೆ ಆಸ್ತ್ರೀಗಳು : ೧) ಹುಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ೨) ಹೀರೇಗೌಡನಹಳ್ಳಿ, ೩) ಹುರ ಮತ್ತು ೪) ಹೆಡತಲೆ

ಕಿರಿಯ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯರ ಕೇಂದ್ರಗಳು : ೧) ತಾಯೂರು, ೨) ಬಿಳಿಗರೆ, ೩) ಇಮ್ಮಾವು, ೪) ಹುಳುಮಾವು, ೫) ಬಿದರಗೂಡು, ೬) ಹರದನಹಳ್ಳಿ, ೭) ಹೆಗ್ಡಡಹಳ್ಳಿ, ೮) ಹಲ್ಲರೆ, ೯) ಕಂದೇಗಾಲ, ೧೦) ಕಡಜಟ್ಟಿ, ೧೧) ಸಿಂಧುವಳಿಪುರ, ೧೨) ನವಿಲೂರು, ೧೩) ಹೂರಳವಾಡಿ, ೧೪) ದೇಖಾರು, ೧೫) ಮೂಡಹಳ್ಳಿ, ೧೬) ಕಾರಾಪುರ, ೧೭) ಬದನವಾಟು ಮತ್ತು ೧೮) ಅಳಗಂಜಿ

ತಾಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಲುಪಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ನಾಲ್ಕು-ಎದು ಕೆ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತ್ರೆ ನಂಜನಗೂಡು : ಕನಾರಟಕ ಆರೋಗ್ಯಪದ್ಧತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಉ-ಇರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ, ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ರೀತಿಯ ನಂಜನಗೂಡು ಹಾಸಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವುಳ್ಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡವು ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ದೂರೆಶಿದೆ. ಎಂಟು ಜನ ವೈದ್ಯರು, ೧೬ ಶುಲ್ಕಾಷ್ಟಕಿಯರು, ಒಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿ, ಆರು ಜನ ಮಹಿಳಾ ಕಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕರು, ಇಬ್ಬರು ಘಾರ್ಮಸಿಸ್‌ಎಸ್‌, ಇಬ್ಬರು ಎಸ್‌ಆರ್‌ ಟಿಕ್ಸ್‌ಎಷಿಯನ್‌, ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿರುವ ಈ ಆಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಸೇವೆಗಾಗಿ ಏರಡು ‘ಅಂಬುಲನ್ಸ್’ ವಾಹನಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಹಲ್ಲು, ಕೆವಿ, ಮೂಗು, ಗಂಟಲು, ಕಣ್ಣಿ, ಕೆಲುರೋಗ ಮುಂತಾದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಣತ ವೈದ್ಯರು, ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಖಾಸಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳು : ನಂಜನಗೂಡು, ಹೆಮ್ಮೆರಗಾಲ, ಹುಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಕೋಟಿ, ಹದಿನಾರು, ದೇವಿರಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಸುತ್ತೂರು ಮುಂತಾದೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಖಾಸಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಖಾಸಗಿ ನಸಿರಂಗ ಹೋಟಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿವೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಲಿನಿಕೆಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ: ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ—೧೮; ಹುಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ—೧೫; ಹೆಮ್ಮರಗಾಲದಲ್ಲಿ—೧೦; ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ—೧೦; ಹದಿನಾರುವಿನಲ್ಲಿ—೨೨; ದೇವೀರಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ—೧೦ ಮತ್ತು ಸುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ—೨೨ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡು ನಸಿರ್‌ಎಂ (೨೫ ಹಾಸಿಗೆ); ಶುಶ್ರಾವೆ ಅಧ್ಯೋಕ್ಷೇರ್ (೨೬ ಹಾಸಿಗೆ); ಡಾ. ದೊರೆಸ್‌ಫ್ರಾಮ್ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಆಸ್ಕ್ರೆಟ್ (೨೬ ಹಾಸಿಗೆ); ಮಮತಾ ನಸಿರ್‌ಎಂ (೨೬ ಹಾಸಿಗೆ); ಗೌರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಿನಿಕ್ (೨೬ ಹಾಸಿಗೆ); ನಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಿಕ್ (೨೬ ಹಾಸಿಗೆ) ಮುಂತಾದವು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಕಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ (೨೦೦೯) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿರಲ್ಲಿ (೨೦೦೯).

ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಎಂಬುದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳಿವೆಲ್ಕಿ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಗಭಿರಣ ಆರೋಗ್ಯ, ತಾಯಿಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ, ರೋಗನಿರೋಧಕ ಲಕ್ಷಿಕಾ ಯೋಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಸುಖಿ ಕುಟುಂಬವನ್ನಾಗಿರಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರೂಪ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಉಪ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯು ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವರಗಳು ಹಿಗಿವೆ:

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರ	೨೦೦೯-೧೦	೨೦೧೦-೧೧	೨೦೧೧-೧೨
೧	ಸಂತಾನವರಣ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ	೩೫೫೧೧	೪೧೬೮	೨೬೭೯
೨	ವಂಕಿ ಅಳವಡಿಕೆ	೨೬೫೬	-	-
೩	ಸುಂಗುವ ಗುಳಿಗೆ	೧೨೭೫೧	-	-
೪	ನಿರೋಧ್	೧೨೨೦೫	-	-
೫	ಟಿ.ಟಿ.(ಗಭಿರಣ)	೩೬೮೦	೪೨೬೪	೪೧೫೯
೬	ಬಿ.ಸಿ.ಜಿ.	೩೮೮೫	೫೮೨೪	೫೪೨೯
೭	ದಿಪಟ/ಪ್ರೋಲಿಯೋ	೩೬೨೦	೫೮೫೫	೫೪೦೮
೮	ದಚಾರ	೩೪೦೩	೫೮೫೯	೫೪೨೯
೯	ದಿಪಟ/ಪ್ರೋಲಿಯೋ ಬಲವರ್ಧಕ	೩೬೫೫	-	-
೧೦	ಡಿ ಅಂಡ್ ಟಿ	೧೦೧೬	-	-
೧೧	ಟಿ.ಟಿ. (೧೦ ವರ್ಷ ಮಕ್ಕಳು)	೫೨೬೩	-	-
೧೨	ಟಿ.ಟಿ.(೧೨ ವರ್ಷ ಮಕ್ಕಳು)	೩೬೬೧	-	-

ಟ್ಯೂಬೆಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಿಟ್‌ ಮುಂತಾದ ಶಸಚಿಕ್ಕೆಗಳಾದ ನಂತರ ಐ ಗಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಶಸಚಿಕ್ಕೆಯಿಂದಾದ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ತಾಯಿ ಮೃತಪಟ್ಟರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಈ ಅನಾಮತ ಆದರೆ ರೂ. ೨೫,೦೦೦/- ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಜನನ ಸುರಕ್ಷೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳ ಮರಣ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಮುನ್ಸೆಚ್‌ರೆಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸುರಕ್ಷೆ ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ಯೋಜನೆಯ ಅನ್ವಯ ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯಾದರೆ ರೂ.೫೦೦/-, ಆಸ್ತುತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಹೆರಿಗೆಗೆ ರೂ.೨೦೦/- ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸಿಸೇರಿಯನ್ ಶಸಚಿಕ್ಕೆಯಾದರೆ ರೂ.೧೫೦೦/- ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆರಿಗೆ ಸಂದರ್ಭದ ತುತ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತುತ್ತೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು ತೀವ್ರ ಅನಿವಾರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಚುರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ಕಿರಿಯ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯರ ಬಳಿ ರೂ.೧೦,೦೦೦/- ಹಾಗೂ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಬಳಿ ರೂ.೧೫೦೦/- ಗಳನ್ನು ಆಪದ್ಧನವಾಗಿ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ನಿರಂತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ನೀಡುವ ‘ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತಗಡಾರು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲಹ್ಲೈಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಆರು ಜನ ತಜ್ಜವ್ಯಾಪ್ತರು ಹಾಗೂ ಅಂಬ್ಯಲೆನ್ಸ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದ್ವಿಷಯಿಂದ ಆಂಬ್ಯಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದೊರಕಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ “ಆರೋಗ್ಯ ಕವಚ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ೧೦೮ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಈ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

* * * *